

En ophævelse af mærkeafleveringen på restaurationer m. v. må nødvendigvis betyde, at der i stedet indføres en ordning, hvorefter de pågældende virksomheder får en tildeling af smør og margarine svarende til deres nuværende forbrug. Om dette forbrugsstørrelse foreligger ikke sikre oplysninger. Før mærkeordningen blev gennemført i 1942, fik restaurationer m. v. en samlet tildeling af smør på 1 800 tons om året, hvilken tildeling repræsenterede 60 pct. af forbruget i perioden november 1940—september 1941, der androg 3 000 tons. Under forhandlinger i sagens anledning har restauratørbranchens repræsentanter givet udtryk for, at merforbruget af smør og margarine ved mærkeafleveringens ophævelse næppe vil overstige forbruget i 1940—41, der som anført var 3 000 tons. I denne forbindelse bemærkes dog, at marketenderier og lignende efterhånden repræsenterer en ikke ringe del af det samlede restaurationsforbrug. Man kan måske regne med, at en tildelingsordning vil koste et merforbrug på ca. 4 000 tons smør og margarine i dag. Det bemærkes herved, at 4 000 tons smør og margarine repræsenterer ca. 7 pct. af den samlede nuværende ration af smør og margarine på ca. 60 000 tons årlig. Såfremt det anslåede merforbrug aftages halvt i smør og halvt i margarine, vil merudgiften for forbrugerne udgøre (2 000 tons smør à 6,70 kr. pr. kg + 2 000 tons margarine à 3,00 kr. pr. kg) = 19,4 mill. kr.

Samtidig bør man sikkert tillige ophæve den nugældende ordning med måltidskuponer til brug for turister m. v. og også på dette område gå over til en tildelingsordning, således at der gives restaurationer en særlig tildeling af kaffe og sukker på grundlag af antallet af de af restaurationserne til direktoratet for vareforsyning under den hidtidige ordning indsendte måltidskuponer.

Valutamæssige virkninger: Valutaudgiften (valutatabet) fremkommer som følge dels af råstofimporten til en forøgelse af margarineproduktionen med 2 000 tons, dels af at eksporten af smør reduceres med 2 000 tons. Importværdien af margarineråstofferne kan anslås til godt 2 mill. kr., der skønsmæssigt falder med halvdelen i hård og halvdelen i blød valuta. Eksportværdien af 2 000 tons smør kan med gennemsnitspris af 5,50 kr. pr. kg anslås til ca. 11 mill. kr. Tabet vil her falde udelukkende i sterling og anden blød valuta. I alt bliver der således tale om et samlet valutatab på ca. 13 mill. kr., hvoraf kun ca. 1 mill. kr. falder i hård valuta.

S æ b e.

Forbrugsmæssige virkninger: Den nuværende rationering betinger et årligt forbrug af fedtstoffer til sæbe på ialt ca. 17 000 tons, hvoraf ca. 3 000 tons medgår til blød sæbe og ca. 14 000 tons til andre sæber.

Til sammenligning kan anføres, at forbruget af fedtstoffer til sæbe før krigen lå på ca. 19 000 tons, hvoraf 9 000 tons til blød sæbe og 10 000 tons til andre sæber.

Ved en ophævelse af rationeringen må man gå ud fra, at forbruget af „andre sæber“ næppe vil overstige forbruget under rationeringen, medens der derimod vil fremkomme en stigning i forbruget af blød sæbe.

Det merforbrug af fedtstoffer, der vil fremkomme ved en ophævelse af rationeringen, kan skønsmæssigt anslås til ca. 3 000 tons årlig. Da ca. 3 000 tons fedtstoffer svarer til ca. 7 000 tons blød sæbe, vil ophævelsen af denne rationering medføre en merudgift for forbrugerne på ca. 14 mill. kr. (pris ca. 2,00 kr. pr. kg).

I forbindelse med ophævelse af sæberationeringen tænkes endvidere ophævet de gældende restriktioner med hensyn til handel med og anvendelse af talg og svinefedt, ligesom den særlige produktionsregulering for stearinlys foreslås ophævet.

Valutamæssige virkninger: Det anslåede merforbrug af ca. 3 000 tons fedtstoffer årlig må dækkes ved import af linolie (eller hørfrø svarende hertil). Værdien heraf andrager ca. 6 mill. kr., og betaling vil kunne finde sted i sterling. Importen vil ikke blive nødvendig før et stykke tid ind i 1950, idet den hjemlige avl af hørfrø vil kunne dække forbruget det første halve års tid.

Ophævelse af rationeringen af arbejdstøj, spædbørnsudstyr og produktionsreguleringen for tekstilindustrien.

Handelsministeriet har fra tekstiludvalget modtaget en indstilling om, at rationeringsordningerne for arbejdstøj og standardiseret spædbørnsudstyr ophæves.